

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2016

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Федів В.І., (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Гарас М.Н., Олар О.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 20 квітня 2016 р.). – Чернівці, 2016. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 24 березня 2016 року)

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2016

Неврахування вказаних відмінностей призводить до важкості сприйняття студентами-іноземцями навіть знайомого їм матеріалу. Тому вважаємо за доцільне використовувати звичну для студентів символіку, але при цьому звертати увагу на прийняті в Україні позначення, оскільки впродовж навчання студенти будуть використовувати літературу, видану на Україні.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМИ З ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Т.О. Ілащук, К.О. Бобкович

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Програма з навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» включає два модулі. Перший із них присвячений вивченню усіх методів обстеження пацієнтів, необхідних для постановки правильного діагнозу. У відсотковій структурі викладання дисципліни основна кількість годин присвячена фізикальним методам обстеження. Водночас, коли звертаємо увагу на стандарти діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів, для більшості з них більш суттєве значення мають сучасні лабораторні та інструментальні методи дослідження. Особливо актуальним вище зазначене постає у підготовці іноземних студентів, кількість яких в Україні зростає впродовж останніх років. Паралельно і вітчизняні спеціалісти повинні бути конкурентоспроможними на світовому ринку праці. Це призводить до необхідності корегування традиційних навчальних програм, введення нових методів та інтерактивних прийомів роботи викладачів вищих навчальних закладів.

Сучасна програма з пропедевтики внутрішньої медицини включає ряд тем із фізикальних методів обстеження, зокрема топографічної перкусії легень, перкусії серцевої тупості, у тому числі абсолютних її меж, зацікавленість якими у студентів-іноземців є дуже низькою. Часто вони відмічають, що у їхніх країнах такі методи використовуються вкрай рідко. Водночас на лабораторні та сучасні інструментальні методи дослідження кількість годин обмежена. Для прикладу, на усі інструментальні методи дослідження дихальної системи виділяється лише одне заняття, недостатня кількість занять на вивчення електрокардіографії тощо.

На нашу думку, слід акцентувати увагу майбутніх колег на тому, що не варто недооцінювати фізикальні методи дослідження. Для прикладу можна наводити працю медиків у військових умовах, що, на жаль, актуально у наш час як для вітчизняних, так і студентів-іноземців, а також роботу в умовах сільських амбулаторій та певних екстрених випадках, де немає можливості провести повний комплекс необхідних досліджень. Водночас, доречно внести корективи у програму з пропедевтики внутрішньої медицини з акцентуацією на сучасних лабораторних та інструментальних методів

дослідження в клініці внутрішніх хвороб, щоб студенти наших навчальних закладів не відставали у цьому напрямку від своїх європейських та американських колег.

Оптимізацію навчального процесу із пропедевтики внутрішньої медицини слід провести шляхом збільшення загальної кількості годин та включення нових тем щодо вивчення сучасних лабораторних та інструментальних методів дослідження. За умови неможливості збільшення кількості годин доцільним було б провести внутрідисциплінарну ротацію годин між наявними темами.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ СЛУХАЧАМ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

Ю.В. Кропельницька, Р.Ф. Стаднійчук

Кафедра медичної та фармацевтичної хімії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Сучасна хімія – це фундаментальна система знань, що ґрунтується на різноманітному експериментальному матеріалі та теоретичних положеннях. Знання, одержані при вивченні даного предмету, дають уявлення про мікроструктурні частинки речовини: атоми, молекули, йони та інші, а також про перебіг хімічних реакцій – від найпростіших до тих, що мають місце в живих організмах.

Головною метою викладання курсу «Хімія» студентам-іноземцям підготовчого факультету є формування рівня знань, необхідного для успішного складання вступних іспитів та подальшого вивчення хімічних дисциплін у медичному вузі, розвитку хімічного мислення, уміння передбачати наслідки взаємодії речовин, що використовуються як лікарські препарати, а також наслідки їх перетворень у живих організмах.

На підготовчому відділенні Буковинського державного медичного університету щороку навчаються десятки абітурієнтів. Це початковий і важливий етап у підготовці майбутніх першокурсників. Адже знання, здобуті за рік навчання на підготовчому факультеті, мають стати базою для вивчення майбутніми лікарями теоретичних та клінічних дисциплін.

Як показав досвід роботи викладачів кафедри медичної та фармацевтичної хімії БДМУ, багато слухачів підготовчого факультету не приділяють навчанню достатньої уваги. Пояснити це можна, частково, низьким рівнем зацікавлення і пізнавальної мотивації, щодо важливості отриманих знань на старших курсах. Тому важливим напрямком роботи викладача зі слухачами підготовчого факультету є активізація їх пізнавальної діяльності.

У зв'язку із відсутністю необхідної літератури для підготовки абітурієнтів англійською мовою, основним засобом подачі теоретичного матеріалу залишається лекція. Тому основними вимогами до лекційного

ДОСВІД НАВЧАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ <i>К.О. Бобкович</i>	404
ASSOCIATION OF THE TEST ANXIETY AND ACADEMIC PERFORMANCE IN PEDIATRICS <i>N.K. Bogutska</i>	406
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ <i>О.Б. Боднар, Б.М. Боднар, Л.І. Ватаманеску, Г.Б. Боднар, С.О. Сокольник</i>	407
УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПІДГОТОВЦІ ДО ЛП «КРОК 1. MEDICINE» НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ТА ГЕНЕТИКИ <i>Р.Є. Булик, Ю.В. Ломакіна</i>	409
ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ І КУРСУ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ <i>Р.Є. Булик, В.Г. Хоменко</i>	410
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ НЕВРОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>Н.В. Васильєва</i>	411
УСНЕ ОПИТУВАННЯ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ БІООРГАНІЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ <i>І.В. Геруш, Н.В. Давидова</i>	413
ПРОФЕСІОГРАМА ВИКЛАДАЧА КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОЧИМА АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ <i>Н.В. Гринько</i>	415
SOME FEATURES OF TEACHING «SURGERY» FOR STUDENTS SPECIALTIES «GENERAL MEDICINE» AND WAYS OF ITS IMPROVEMENT <i>V.K. Grodetskyi</i>	416
ТАКТИЧНІ ЗМІНИ ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ВІРУСОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ У 2014/2015, 2015/2016 НАВЧАЛЬНИХ РОКАХ <i>В.С. Джуряк, Л.І. Сидорчук, І.Й. Сидорчук, О.О. Бліндер, В.Б. Попович</i>	417
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАКЛЮЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ» <i>О.Г. Дудко</i>	419
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕННІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН <i>М.А. Іванчук</i>	420
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМИ З ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ <i>Т.О. Ілашук, К.О. Бобкович</i>	421
